

Socialdepartementet
S2020/02826/FS

Remissyttrande SOU 2020:23 Hälsa- och sjukvård i det civila försvaret

Synpunkter från Region Norrbotten

Sammanfattning

Region Norrbotten tillstyrker i allt väsentligt förslag och bedömningar i betänkandet SOU 2020:23 Hälsa- och sjukvård i det civila försvaret, vilket väl beskriver de behov och utmaningar som hälso- och sjukvården samt även tandvården står inför under höjd beredskap och krig. En förutsättning för regionernas genomförande är att dessa får full kostnadstäckning för de tillkommande uppgifterna. I dagsläget erhåller regionerna stöd enligt två överenskommelser, vilket skapar praktiska och administrativa problem. En samlad överenskommelse med förutsättningar på lång sikt är nödvändig för att skapa ett hållbart och ändamålsenligt arbete med planering för det civila försvaret.

Övriga synpunkter

Det är Region Norrbottens uppfattning att en tydlig och gemensam planeringsprocess, innehållande bl a målsättningar och prioriteringsprinciper för hälso- och sjukvården i det civila försvaret saknas. Det är helt nödvändigt att det i samband med kommande försvarsbeslut anges en process för hur planeringsinriktningar förs vidare från statliga myndigheter till regionerna.

Region Norrbotten tillstyrker förslaget att gemensamma kriterier för hälso- och sjukvårdens kapacitet tas fram. Detta förslag knyter an till förmågan att ta hand om traumapatienter med det skadeutfall som kan förväntas vid ett väpnat angrepp. Det är naturligt att Socialstyrelsen får uppdraget att ta fram en nationell masskadeplan, ett nationellt triagesystem samt nationella fördelningsnycklar för hur patienter ska fördelas mellan sjukhus och regioner. Vidare är det rimligt att Socialstyrelsen även får uppdraget att i samverkan med regionerna och Försvarsmakten föreslå utformningen av en nationell förstärkningsorganisation för sjuktransporter vid fredstida kriser och krig.

Avseende hälso- och sjukvårdens robusthet delar Region Norrbotten utredningens uppfattning att investeringsprogrammet *Sjukvårdens säkerhet i kris och krig* (SSIK) bör återinföras. Vidare kan en återaktiverad civilplikt skapa ökade möjligheter för hälso- och sjukvårdens personalförsörjning i krig. Ett centralt register över hälso- och sjukvårdspersonal för totalförsvarets behov kan med fördel upprättas, förslagsvis av Rekryteringsmyndigheten.

Region Norrbotten delar utredningens uppfattning att den statliga beredskapslagringen under den kommande försvarsbeslutsperioden utökas med läkemedel, produkter för traumavård samt sjukvårdsmateriel. Den nuvarande situationen med Covid-19 visar tydligt på behovet. Särskilt inom området läkemedel har projektet *Resursförstärkt läkemedelsförsörjning* visat på stort behov av planering för läkemedelsförsörjning inför kris, höjd beredskap eller krig. Vad gäller förslaget att regionerna ska beredskapslagra för tre månaders normalförbrukning anser Region Norrbotten att det säkerställs att staten finansierar kostnaderna för denna utvidgade skyldighet.

Utredningens förslag att föra in obligatorisk utbildning och övning i katastrofmedicin i läkar- och sjuksköterskeutbildningen, samt att Socialstyrelsen, tillsammans med Försvarsmakten, ges uppdraget att genomföra och finansiera sådana kurser för regionerna, tillstyrks av Region Norrbotten. Det är även Region Norrbottens uppfattning att de katastrofmedicinska utbildningar som tidigare genomförts i Socialstyrelsen regi bör återinföras i någon form. Dessa bör utgå från skadetyper och förväntat skadeutfall vid en väpnad konflikt.

I remiss *Förbättrat skydd för totalförsvaret (Fö2019/00661/RS)* föreslogs att skyldigheten för regioner och kommuner att beakta totalförsvarets krav för verksamheten fastställs i lag. Förutsättningen för att uppfylla det kravet är att en planeringsprocess enligt detta delbetänkande inrättas. I dagsläget råder osäkerhet om vilka krav totalförsvaret ställer på regionerna.

Protokollsutdrag skickas till:

s.remissvar@regeringskansliet.se

s.fs@regeringskansliet.se

Divisionschefer Närsjukvård

Divisionschef Länssjukvård

Verksamhetsdirektör